

SZILÁGY-SOMLYÓ.

TÁRSADALMI HETILAP

ÉS A SZILÁGYSOMLYÓ-VIDÉKI GAZDASÁGI EGYLET KÖZLÖNYE.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Fél évre 2 frt.
Negyed évre 1 frt.

MEGJELENIK MINDEN CSÜTÖRTÖKÖN.

Felelős szerkesztő és kiadó-tulajdonos:
NAGY LÁSZLÓ.

SZERKESZTŐSÉG:

Sz.-Somlyón a gymnasium épületében,
hová az előfizetések és a kéziratok küldendők.
Hirdetések jutányos árban. Bélyegdíj 30 kr.

Tisztujtás.

Sz.-Somlyó, nov. 20.

(i) A vármegyék felett már igen sok okos és oktan ember meghuzta a lélekharangot, sőt a mindent egy kézbe központosítani akaró hatalom árnyékában hűsölő élősdiék ki is mondták a végítéletet azon kijelentésben, hogy az ezévi lesz az utolsó tisztujtás. Sok indokot lehetne a két irány mellett és ellen előhozni, de mi két alkalommal csak Szilágy megye tisztujtásával kívánunk foglalkozni s csak annyit jegyzünk meg, hogy az idej tisztujtás eredménye nagy mértékben be fog folyni a kinevezés avagy választás elve közötti választás eldöntésére. Azért a megyei rendszert s főként a szabad választás ősi s már kipróbált elvének férfiai kétszeresen vigyázzanak, nehogy önmaguk ellen kovácsoljanak fegyvert a kinevezési rendszer hatalmas férfiai számára!

Mi ugyan attól nem félünk, mert a megye minden részében felkeltett mozgalom oly irányba indult, hogy csak megnyugvással nézhetünk a végkifejlés elébe. Hisz a midőn a Tasnád vidéki bizottsági tagok vezére Szongoth Jakab, a belső fél-beliek Fodor Eleket és Lázár Fezrenczet tisztelik meg bizalmukkal, a Kraszna-Berettyó mentén lakók élére br. Bánffy György áll és

a Zilahon lakó megyebizottsági tagok Kerekes József tanfelügyelőt tették a végrehajtó bizottság elnökévé: e nevekben teljes biztositékunk van, hogy egy vidéknek sem lesz a közügy hátrányára szolgáló személyi érdek a tevékenységi rugója s a sógorság, komaság s atyafiság elhírhedett fegyvere nem fog nálunk diadalt aratni. Sőt ennél még több biztositékunk van. Ugyanis a Tasnád vidékiek értekezlete kimondotta: „minden megyebizottsági tagnak legfőbb kötelessége a megyei tisztujtás alkalmát megragadni arra nézve, hogy a megyei önkormányzat és közszolgálat, valamint a köz- és egyéni szabadság érdekeinek megfelelő tisztviselők beválasztását a hatalmi személyes érdekeinek félretételével is eszközölje.” A belső félbeliek értekezlete ezéül tüzte ki, hogy oly tiszt kar választassék, melynek tagjaiban — az alispántól le az összes személyzetet értve — kellő biztositék legyen, hogy nem az egyesek s illetve egyes vidékek érdeke, hanem a megye valódi közérdekének szemmel tartásával — minden vidék méltányos kívánságának teljesítése biztositassék.

A Kraszna-Berettyó menti bizottsági tagok értekezletét előkészítő bizottság a b. Bánffy György által folyó hó 25-ére Sz.-Somlyóra összehívott értekezletnek ugyan ezen elvi álláspontok elfogadását fogja aján-

lani s kimondatni azt, hogy minden betöltendő állomásnál a törvényt szabta minősítvényen felül legfőbb tekintettel lesz az életadta tiszta, szeplőtlen jellem minősítvényére, hogy biztositva legyen a megye az oly megdöbbentő mérvben és irányban jelentkező korrupció szégyen-bélyege ellen. A Zilahon lakó megyebizottsági tagok elvi álláspontot nem jelöltek meg, csakis az alispáni székre kijelölték Szikszai Lajost, azonban mind a végrehajtó bizottság elnökének, Kerekes József, menyének tanfelügyelőjének, mind az alispánjelölt Szikszai Lajosnak személyében kellő erkölcsi biztositékot látunk és birunk arra nézve, hogy a megye 3 nagy vidékén nyilvánuló s szép elvi magasságon álló közszellemével nem szemben, hanem azzal karöltve fognak eljárni. És most üdvözölve azon vezérférfiakat, a kik minden önérdéktől menten, csupán a közérdek biztositásának hívó szavára megragadták a megye jóllétét és felvirágzását biztositó tisztikar megválasztatásának fontos, de nem mindig tövis nélküli ügyét, bezárhatnók a tisztujtás ügyének mikénti állását felmutatni szándékolt sorainkat. Ámde nem hallgathatjuk el, hogy a Kraszna-Berettyó mentiek előkészítő bizottsága a fennebb jelzett elvi állásponton felül, még azt is javasolni fogja az értekezletnek, hogy az alispáni székre Bocsaécezi Adolfot tüzzék

TÁRCZA.

A muzsikás hántó.

Kopasz a kémény, nincs füst-korona,
Csendes a ház nagyja és apraja;
Ki hinné, hogy még ma itt terem
A vidám ifjuság egész raja.

A nap lement. Feljött a holdvilág,
Majd mindenütt mély csend uralkodik;
De az előbb csendes ház udvarán
Vidám ifju sereg rivalkodik.

Mért jöttek ide? mennyegzőre tán,
Vagy kérni kedves házilány kezét?
Hol nem füstöl a kémény — amice,
Ott ilyennek nem halod a neszt.

Talán rabolni jöttek? Oh dehogy,
A rabló csendben, lassan sompolyog.
Tán nem halotti torra gyűltek ők,
Hisz az ilyenről kisémosolyog.

Ni-ni! amott vagy három barna nép
Kettőnek hóna alatt muzsika,
A harmadik egy rossz brügöt czipel . . .
S rájuk tekintve, tombol Zsuzsika.

Örömrivalva megy a nagy csapat,
Egyenesen a tágos csűr felé,
A három barna ugy brillirozik,
Hogy az egész telek reszket belé.

Leültek s most egy vén sybilla szól,
Tündér mesét mond s hazudik nagyot:
Mint esalta meg egy szerető a mást
És a cigány baka a hadnagyot.

Hallgatnak. De közben egy-egy sohaj,
Vagy hangos kacaj tör a légen át,
Egyik sohajt; mert ő is csalva van
Másik kacagja az okos bakát.

Az öreg, már bevégzé a mesét,
Hősét tojás hajba keríté;
Vig dalt zeng reá az ifju sereg
S halld, már a cigány is rázendíté.

A házi asszony kosarat czipel,
Benne gyümölcs van és jó lágy kenyér.
Rendre kinalja ifját öregét,
Nem kell itt villa, elég a tenyér.

Pedig a kémény nem füstöl sehoh;
De nincs panasz, mindenki jóllakott,
Hisz még a primás, kontrás s a brügös . . .
Ezeknek is bőségesen jutott.

Meg is szolgálnak reá emberül;
Mert most kétszer jobban fog a vonó.
De hát mi ez? szilva pattogatás,
Tollu-tépő kalácsa, vagy fonó?

De nézd csak, amott mily jókedve van
Vajjon mi lelta azt a Gyuriczát?
Pirosat kapott. Érted már talán,
Hogy ezek hántják a kukoriczát.

Borsos Benő.

Párbaj történetek.

A veszedelmes pilulák.

Hulinka Sándortól.

(Folyt. és vége.)

Pontban három órakor kocsi állott meg az Imreflyék háza előtt s abból három ünnepi díszbe öltözött tiszt ugrott le: Weisendorf és két secundánsa. Egy privátdiener pedig pisztolyokat s becsomagolt vívókardokat czipelt utánuk.

Az udvaron a polgármester-gyógyszerész s két előkelő polgár fogadta őket.

Alig léptek be a salonba, az egyik tiszt megszólalt:

— Tehát ideje lesz a fegyvernemet és a föltételeket meghatároznunk!

— A mint irtam volt, pisztolyaim és vívókardjaim becses rendelkezése alatt állanak, — szöjt Weisendorf az ajtó felé lépve, hogy a kint szorult privátdienerert beszólítsa. Kitűnő eszközök, csak biztos kéz kell hozzá!

Ezen az elmés ötleten aztán igen jóízűen nevetett a derék uri ember.

— De a színhely! sürgeté ismét az előbbi tiszt. Mert az itt már ő nagysága iránt való

ki jelöltje gyanánt. És mi nem kételkedünk, hogy az értekezlet egyhangú lelkesedéssel fogja e jelölést megtenni. Hisz eltekintve attól, hogy most egy éve nem csak egy évre előlegeztük bizalmunkat, Bocsánctól Adolf nem csak választói előtt igazolta a legteljesebb mértékben a benne helyezett bizalmat, hanem még azok feltétlen elismerését is ki tudta vinni még nem egész egy évi működése által, a kik a választás alkalmával határozott ellenfelei voltak. Egyetlen indokot colportálnak ellene — illetőleg alispáni jelöltsége ellen a kortes-fegyverekben nem válogató legények, — az ő betegeskedését. Nos! hát kinek van homlokára írva, hogy nem lesz beteg? és melyik betegről kell okvetlen azt mondani, hogy nem javulhat meg? Mi azt mondjuk e hírkövcsoknak a népköltészettel:

„Ne csufoj mást, nézd meg magad, —
Az Isten veled is szabad.“

Végre azonban van még egy indokunk, a mely miatt Szikszai Lajossal szemben — minden iránta érzett nagyrabecsülésünk mellett — a Bocsánctól Adolf jelöltsége mellett buzgólkodunk. És ez indokot maga Sz. L. szolgáltatja nekünk. A ki megírta b. Wesselényi Miklós életrajzát és megírta úgy, hogy benne nem egy felületes compillator, hanem egy jeles, józan ítéletű, hivatott történész tünt fel, az ne tegye le a megye történelmének megírására hivatott tollát s ne kösse le magát hat esztendeig az alispáni ezer águ működést igénylő székbe, — mert bünt követ el önmaga, a megye és hazai történelem irással szemben. Bocsánctól Adolf adminisztrálja a megyét, Szikszai Lajos írja meg a megye monographiáját s mindketten legyenek a megye osztatlan becsülésének és szeretetének tárgyai!

Fővárosi levél.

Őszi levelek.

Budapest, nov. 18. 1883.

Izgalmas hét következik reánk. A delegatusok hazajövén, a sándor-utcai palota megnyilván, legelőbb is pikáns falat az, mit Tisza miniszterelnök, az itthon maradottak asztalára tálat javaslatként.

Caviár ez nekik. Hjah! Annyi jó ebéd után, melyeket a delegatusok Bécsben ettek, Kálnoky, Haynald, Kállay s az osztrák delegatio főbbjeinél, elromlott gyomruk egy kis extravagans valamire epedt. Hjah! Politika!

tekintetből sem történhetik meg. Aztán orvosról gondoskodva sincs. Valóban különös párbaj!

Imreffy aztán megnyugtatta őket. Az nagyon egyre megy „ő nagyságára“ való nézve, hogy ő a kis-fenyéri erdőben lövetik-e agyon, vagy a saját házában. De löni nem fognak, mert az nagy zajt csinál. Csenedesebb halál is van annál. Az is mindegy akár itthon, akár másutt méltóztatik Weisendorf urnak őt rostélyossá aprítani. De a kard nem ilyen békés polgár kezébe való. (A szabadságharczban kezelt ugyan kardot, de akkor hátulról kellett püfölni a tiszt urakat.) Tud ő mindezeknél alkalmasabb módot is a meghalásra, aztán akkor orvosra sincsen szükség. Azért hát a privadiener visszaviheti, a mit hozott.

A tiszt el nem palástolható kíváncsisággal néztek össze. Weisendorf pedig kezdett nyughatatlanlankodni s feszengeni székén.

— Én vagyok a kihívott fél, szólott tovább Imreffy s én választok fegyvert. Mi sem természetesebb tehát, minthogy én saját mesterségemből választom azt. A tiszt urak jól kezelik a kardot, én pedig — igen jól értek a mérgekeveréshez. Tehát a secundánsok ítélik meg, ha vajjon nem elég tisztességes eszközt ajánlok-e a lovagias becsület visszaszerzésére?

Ezzel Imreffy a másik szobába ment.

Weisendorf kezdte átlátni, hogy kelepcczébe került s nyugtalankodása tetőpontot ért.

A két secundáns tiszt ellenben nagyon mulatságosnak találta a dolgot s reá ért élczelődni is:

A sok megszavazott pénzért nehogy itthon az ellenzék szemökre vessen, új színváltozást rendezett a fő-fő ur nekünk; s a tárgy olyan, hogy ki-kí siet tetszés és nemtetszését nyilvánítani föltötte. A darab hálás!

Ez „a zsidó és keresztények közt kötendő házassági törvényjavaslat.“

Legyünk méltányosak. Szemére vetjük e fajnak bűneit, melyek ezer számmal vannak, megemancipáltuk őket, de elzártuk előle a hozzánk való közeledés lehetőségét. Miután azon fokra emeltük, hogy polgárjoga egyenlő lett velünk, mintán megadtuk nekik a rangot, a szabadságot, adjuk meg nekik ez utolsó módot is, hogy tessék! nyitva áll előtted az ajtó! a polgári házasság ajtaja, lépj be! Egyesülj velünk! Házassodjál belénk, légy egészen közénk való, meghozván szorgalmadat, tehetségedet, hilaídat, egyesítsd a mi lovagias, a mi vendégszerető, a mi (a könnyelműségig adakozó) fajunkkal magadat.

A javaslat el lesz fogadva. S talán ez lesz megoldó kérdése az antisemitizmusnak!

Ha már most a zsidó, ki egyetemeinken keresztény szellemet szív úgy is magába, megtagadja ősi szokásait, s a más országok példájára egyesül velünk, — úgy a rokonulás által az új generatio természetesen keresztény lesz.

A szellem, melyet a nevelés által kap a zsidó ifjúság, úgy is keresztény, — s ha nője keresztény lesz, melyik anya ne nevelné gyermekeit a keresztény vallásban, ha még, a mit kíván a többség „nem lenne is kötelező“ a gyermekek kereszténynyé tétele.

E polgári házasság által, mely a megyékben az alispán, a városokban a polgármester által kötetnek, a papság mitsem veszít hivaik szeretetében, sőt, a mit a párok összedadásánál esetleg veszthetne, megnyerendi a jövőd gyermekek keresztelésénél.

Az ultramontán katolika egyház a keresztelkedést követeli, ezt óhajtja, de nem követeli a humanusabb protestáns vallás is. Mi reformaták hamarabb belenyugszunk, miután a külföldön kötött polgári házasságot úgy is elfogadta a ház érvényes gyanánt, — hogy kösse ám meg a zsidó és reformata az alispán előtt a házassági szerződést, csak a gyermekek legyenek mind reformaták. A kötelező polgári házasságra azonban sohasem lesz szükségünk, mert a zsidó és keresztény közti polgári házasságot elfogadjuk a magyarság az assimilatio érdekében, hogy, ha ez meglévén, a zsidó közeledik felénk, megszüntethessük az antisemitizmust.

De erre érdemeket várunk. A javaslat küzdelemmel bár, át fog menni, mint Tisza minden akarata teljesül többsége által.

Hanem, ha ez átment, s mi a zsidót újból az ő khinai falai közt fogjuk találni, az ő zsarlása és magyarellenes zárkózottságával, úgy ki mondhatjuk nyiltan: nem mi kezdjük az antisemitizmus gyűlölségét szítani, de maga gyújtja lángra e hazafiatalan assimilatióra menni nem akaró faj!

Sokat remélünk tehát e polgári házasságtól. S ha a főrendek, püspökök ezuttal levetkezik hagyományait és az ultramontán elveket a magyar

egyesülés lehetősége szempontjából, úgy ez a javaslat a felső háztól is a zsidóknak oly ajándok lesz, melyért sietve ki kell hogy kezüket nyuítsák.

Az antisemitizmus meg fog szűnni, ha a gazdagodó zsidó (a zugolódo nép elvett pénzén) keresztény leányt igyekszik boldogítani. S az egyház meg fogja adni az ily kivételes házassághoz az engedélyt a jövőd örökösök kereszténynyé tétele árán.

De csak ez áron! Más áron nem! Mert a zsidó vallást egyenrangúvá tenni nem lehet a katolika, a protestáns és a bevett vallások bármelyikével.

Lássák! Lássák! Hogy belemelegedtem azon módba, mint lehetne beleolvasztani közénk a minket annyit kiszivott zsidót. De ez lenne az egyetlen mód megszüntetni a fajgyűlöletet. Keverve e faj belénk oltva talán megjavul. S most elmondhatjuk, ha a jövő hét a polgári házasság gyümölcsét megtermi, miszerint olyanok vagyunk, mint a jó szüle, ki a legrosszabb, a legönzőbb, őt legtöbbet sértő és legtöbbet bíró gyermekét újabb adományokkal akarja kebléhez szoktatni s megtanítani a szülői (s haza) szeretetére!

Nol zsidók! Most majd elmondhatjuk, mindent megkaptatok, de azután minden adományotok e legutolsó, de legjobbikával siessetek is élni!

Gyermekeik keresztények lesznek. S a szép papagályorok összekeveredve a mókus pisceségű szépségekkel, remélhetünk talán egy szép keresztény-zsidó, vagy ha ulvariasságból! (ők levén az urak!) úgy tetszik: zsidó-keresztény fajt.

Az alsóházi szavazás, és a főrendi ház szavazásának eredményét a jövő számban közlöm.

Népszínházunk újdonsága a „Tempetői“ Rákossy Jenő e darabja tetszett. — Zeneje győne, Erkel Elek írta. Ezuttal fordítva áll a dolog, (látszik, hogy a magyar ember még a szövegre néz inkább), mivel Rákossy „Fekete hajó“ szövege ölte meg e különben zenei szépségekkel bíró operettet; s mert Rákossy okulva a „más zenéje“ kárán, írt egy „tisztességes“ szöveget s íme rosz zenével is fennáll az operettje. „Tempetői“ Csokonay Vitéz Mihály életét tárgyalja. Tempetői a czimszereplő Csokonay maga. Az ő szerelmei lemondásai s mások szerelme érvényre juttatásáról szól az egész operette.

Az idő boros nagyon! Beállottak az esős idők s az estéket a színházakban töltik. Az urak ugyan el-eljárnak a „Kék maszkába“ is, hol jelenleg a rendőrség tilalma daczára, még mindig a „Schossberger-Battyányi“ tragodia paródiáját adják elő.

Már felszólaltak a lapokban, hogy tiltsák be de a társaság azzal védekezett, hogy ők nem neveznek meg senkit, s ne vegye a Schossberger familia magára a paródiát.

Pezsgő, rosz tokaji és samosi bor mellett kaczag a férfi-világ színe-java e paródián, méregdrágán élve e bűzös helyiségben. De hiába, még nagyon antisemita itt a világ!

Bogdánovich György.

— Was sagt er? kérdé az egyik, egy forradásos képű főhadnagy társa felé fordulva, a ki inkább birta a magyar nyelvet. Was sagt er?

— Er sagt, das er wird sich von selber Profession wählen, mond ez mosolyogva.

— Da kann noch sich der fall entgegen, das Weisendorf mit einer Christier duelliren wird, — nevetett a forradásos arczu főhadnagy.

Az Imreffy visszatérte szakította meg a két csintalan tiszt tréfálódzását, a melyhez egyébként Weisendorf igen savanyu mosolylyal járult.

Imreffy egy dobozt hozott kezében, a milyenben hideglelés ellen a pilulákat szokták kiszolgáltatni.

— Ime, szólott a doboz fedelét felnyitva, két pilula van benne. Mindkettő egyforma nagyságu és színű. Az egyik igen ártatlan portéka, meg lehetne akár egy dobozzal is roptatni belőle bon-bon helyett, ellenben a másik jó adag morphiomot tartalmaz. Ez pedig tetszik tudni rögtön ölé méreg. Én magam sem tudnám kiválasztani hamarjában, melyik az a „hamis“ a kettő között. De az nem is tartozik ide. Weisendorf ur kiválasztja a maga piluláját s én a fenmaradottat azonnal bevéstem. Ha a szerencse kedvez úgy életben maradok s ez esetben Weisendorf ur a másikat elviheti haza s amennyiben végreendetileg még nem intézkedett volna, e czélra huszonnégy órát adok, akkor pedig lovagias becsületszava kötelezi arra, hogy a hazavitt pilulát elköltse. Azt hi-

szem correct eljárás? A férfias bátorságnak nem válik szégyenére?

Imreffy mindezt oly hideg vérrel s oly nyugalommal mondta el, mintha csak újdonsült gyakornokának a pilula készítés módjáról tartana értekezést.

A Weisendorf homlokáról pedig hideg verejték gyöngyözött, arca elhalványult s térdei összeverődtek.

Az a henczegő ember, ki már százszor nézett pisztoly esővébe s ugyanannyiszor állott ellenfél kardja előtt, a ki hideg gunymosollyal, szivarozva lötte át ellenfele mellét s gunyból karrikaturákat czirkalmazott kardja élével a más ember homlokára, az az ember, a ki a lovagi becsület leple alatt százak vére árán állapította meg félelmetes nevét — összevaczogó foggal ült egy pilula előtt! A hyéna vérszopó természet, a hyéna gyávaságával volt benne egyesülve.

A két tiszt piruló arczczal, szemlesütve ült helyén. A forradásos képű főhadnagy bajsúját tépte.

— Tessék választani! szólott Imreffy méltósággal.

Mint a kártyás, a ki utolsó fillérjét teszi fel s tudja, hogy ha veszít koldusbot vár reá: Weisendorf is a reménység utolsó eszközébe csipaszzkodott s izgatottan kiáltott fel:

— Nem! Ez nem helyes ut! Nem fogadhatom el!

Folytatás a mellékleten.

Megyei élet.

Szilágymegye közigazgatási bizottságának Zilahon, 1883. évi november hó 12-ikén Baranyi Ágoston főispán elnöklése alatt tartott üléséből.

Kovács Lajos megyei főjegyző a megyei közállapotokról október havára vonatkozólag szerkesztett jelentésében sajnálattal hozza a bizottság tudomására, hogy Bocsánczi Adolf alispán október 2-ától óta beteg s még nem állott egészsége anyira helyre, hogy hivatalos teendőit végezhesse.

Közbiztonsági állapotaink az egész hónapban teljesen kielégítőek voltak. A közegészségi viszonyok általánosságban kedvezőknek mondhatók, egyedül Szilágysomlyó Városában lépett föl a vörliet járványszerűleg a gyermekek közt, mely miatt az iskolákat egy időre be kellett zárítani. — Az állat-egészség szintén jó volt, csakis Dabjon községében hullott el néhány darab szarvasmarha lépfenében; a szükséges óv és zárlati intézkedések azonban minden irányban elrendeltetvén és fogantatottatván, továbbá eldölgések nem fordultak elő s a baj megszűntnek tekinthető.

A központi közigazgatáshoz beérkezett 802 ügydarab a hónap folyamán földolgoztatván, hátralékok nincsenek.

Kiszolgáltatott 3226 darab marhalevél 140 forint 44 krtékben.

A vállalat útján teljesítendő munkálatok október végéig nagyjából befejeztettek, s részint kő- és kavicsanyag szállítá-okért, részint műtárgyak építéséért és javításáért a vállalkozók részére 7000 forintot meghaladó összeg lett a megyei közmunka alap pénztárából folyóvá téve s kifizetve.

A zilah-csucsai és zilah-mojádi úrvonalon szükséges hidak munkálatai az építésre kedvező időjárás felhasználása mellett annyira előhaladtak, hogy teljes befejezésük rövid idő alatt megtörténik.

A természetben való leszolgáltatásra előjegyzett közmunka tartozások, a tasnádi és sz.-somlyói szolgabírói járásbeli községek kivételével, nagyjából leoldoztatottak, s a munkálatok jelenleg is szorgosan folytatottak.

A közmunka váltáspénzekből még tetemes összeg nem szolgáltatván be, intézkedés tétetett a járási szolgabírákhoz, hogy a fennálló hátralékokat haladéktalanul hajtsák fel, s a közmunka pénztárba szállítsák be.

Kreutzer Adolf kir. adófelügyelő jelentése szerint október hónapban az adóhivataloknál befolyt és pedig:

a zilah-i m. kir. adóhivatalnál .	26,426 f. 97 1/2 kr.
a sz.-somlyói „	18,514 f. 29 kr.
a tasnádi „	18,175 f. 49 kr.
Összesen	63,119 f. 75 1/2 kr.

Ezzel szemben a szeptember-havi befizetések eredménye : 78,983 f. 78 1/2 krt

tüntetvén föl, az októberi be-

— A tiszt urak bele egyeznek? kérde Imreffy a két segéd felé fordulva.

Azok némán hajtottak fejet.

Ez egy közönséges amerikai párbaj — pilulákban. Nem lehetett ellene kifogás.

— Tessék választani! szolt újból Imreffy.

— Nem! Nem!! orditá vadul Weisendorff a tehetetlen düh és gyávaság hangján.

— Tudtam, szolt Imreffy végig mérve Weisendorffot, az ilyen henczegek fickók egyuttal gyáva alávalók is szoktak lenni! Egyik pilula sincs megmérgezve ime beveszem!

Azzal a két pilulát ujjai közé csipve elnyelte.

Egyuttal az ajtó felé mutatva méltósággal szolt:

— Takarodjék a házamból!

Weisendorff tajtékzó ajakkal, dühtől elszorult torokkal hörgé:

— Ez nem helyes! Ez nem lovagias! Aztán a megalázott gyávaság szolgálás hangján, majdnem könyörögve fordult a forradásos arcú főhadnagyhoz: És te mind ezt elnézed szó nélkül? Hát nem a tiszti becsület forog-e itt kérdésben? Hát tünkre akartok tenni? s oda rohanva lázasan ragadta meg annak karját.

A forradásos képű főhadnagy pedig hátat fordított a meghunyászkodott, gyáva szájhösnék s ottan, a hol kezével érintette, leporolta a Waffenroccját....

Weisendorffnak le kellett tennie a tiszti portyát.

fizetések összege 15,865 f. 3 krral kevesebb.

Az 1883-ik egész évre kivettett:	
földadóban	380,454 f. 54 1/2 kr.
egyéb adónevekben	238,901 f. 36 1/2 kr.
Összesen	619,355 f. 1 kr.
eblől halasztást nyert	95,113 f. 45 kr.
földadó, fizetendő tehát az 1883-ik egész évre folyótartozás ezimén	524,242 f. 45 kr.
mely összeg fedezésére a leforgott 10 hónap alatt	439,595 f. 64 1/2 kr.
fizetettvén be, az évi tartozásból 184,736 f. 90 1/2 kr. hátralék mutatkozik, mely a folyó november és a jövő december hónapban lenne fedezendő.	

Bejelenté végül az adófelügyelő, hogy a Józsa Adolf szilágysomlyó-városi volt adószedő által elkövetett sikkasztási ügyben a vizsgálat befejeztetvén, az elikkasztott adó összege 2718 forint 92 krtban állapított meg.

Korbuly Ignác királyi ügyész jelentéséből láthatólag a zilah-i központi fogházban októberben letartóztatva volt 75 férfi, 3 nő. kik közül gyógykezeltetett a börtönkórházban 4 férfi. Kiszabadult a hónap folyamán 62 férfi, 8 nő. Kiadatott 2209 egészséges és 53 beteg-étadag, melyekért az illető vállalkozóknak összesen 386 forint 46 1/2 krt fizetett. Teljesítették a rabok a különböző hivataloknál 780 díjazatlan kézi napszámot. A foglyok egészségi állapota általában jó volt, halálozás nem fordult elő.

Dr. Bereczki Károly megyei főorvos jelentéséből a kórházi forgalmat említjük föl, nygvanis, a szilágysomlyói megyei kórházban októberben gyógykezeltetett 7 beteg, kibocsátott ezek közül 4, gyógykezelés alatt maradt 3. — Zilah-város magán kórházában gyógykezeltetett 24, kibocsátott 12, meghalt 1, gyógykezelés alatt maradt 11.

Kiadott 83 látélet és pedig könnyű testi sérelmekről 73, nehezekekről 10.

Törvényszéki orvosi boncolás 2, orvos rendőri 3 volt. Véletlen haláleset 2, öngyilkosság 1 fordult elő.

Acsádi Sándor kir. mérnök s építészeti hivatali főnök havi jelentéséből. — miután az alispáni jelentés ismertetése rendén a közmunka ügyek állásáról már megemlékeztünk, — mint közérdekűt, csakis a jövő 1884-ik évi közmunka összeírás eredményét mutatjuk be a következőkben:

a tasnádi járásban: 3288 ígás, 11,508 kézi napszámól megváltott 3055 ígás, 10,290 kézi 11, 959 frtért; a sz.-somlyói j.: 3326 i. 12,132 k. n. m. 2874 i. 7503 k. 10,148 frt 50 krtért; a krasznai j.: 2441 i. 10,167 k. n. m. 1913 i. 6099 k. 7350 frt 50 krtért; a zilah-i j.: 4581 i. 10,917 k. n. m. 3858 i. 5913 k. 11,429 frt 50 krtért; a zsi-bói j.: 2617 i. 11,751 k. n. m. 1879 i. 2499 k. 5355 frt 50 krtért; a sz.-csuci j.: 4013 i. 16,899 k. n. m. 3809 i. 5259 k. 10,969 frt 50 krtért; Zilah-városban: 330 i. 2319 k. n. m. 543 i. 2067 k. 3240 frtért; Sz.-Somlyó-városban: 358 i. 1545 k. n. m. 358 i. 1545 k. 1568 frtért.

Ezek szerint az egész megyében összeirt 21,154 ígás és 77,238 kézi napszámól megváltott 18,289 ígás és 41,172 kézi napszám tartozás 61,920 frt 50 krtért, marad természetben leszolgáltatandó 2865 ígás és 36,063 kézi napszám.

A közérdekeltségnek kívánunk eleget tenni midőn a megye tisztújító bizottsági tagjainak virilis és választott teljes névjegyzékét az alábbiakban közöljük: A) Legtöbb adót fizető megye bizottsági tagok névjegyzéke: Br. Wesselényi Miklós, br. Wesselényi Béla, Kandel Ferencz, Heley János, ifj. Kandel József, Kovács Mihály, Czell Benő, Sebess Ferencz, Dobay Antal, Kaizler Imre, Kaizler Antal, Papp György, br. Blomberg Lajos, br. Györffy Lajos, Sánta Imre, Dull László, Bikfalvi István, Kiss Endre, Éltető Elek, Judovics Ábrahám, Kacz Jakab, Zachariás János, Tóth Ágoston, Geneszy Sándor, Czell Lőrincz, id. Kávási Sándor, Kaizler László, Benkő Gyula, Nagy Domokos, Szörösei Elek, Szikszai Lajos, Bereczky Gyula, Bideskúti Antal, Aknai Mihály, ifj. Bölöni Sándor, Lázár Ferencz, Bölöni Ödön, Incze Károly, Blum Lajos, Balácsi Pál, Szabó József, Mózes Ferencz, Pojlák József, Simó Ferencz, Szabó Pál, Balácsi Endre, Fülöp Lajos, Deutsch Simon, Fülöp György, Badzey György, dr. Tanódy Márton, Balogh Károly, Benkő Elek, Bogdán Géza, Fodor Elek, Veisz Mózes, ifj. Veisz Mózes, Kozma Endre, gf. Toroczky Pál, Bölöni Pál, Tömösvári László, Lőrinczy Görgy, dr. Dondon Gyula, Kethely István, Sternberg Leopold, Sánta Dezső, Csontos Lajos, Nyiszli József, Fülöp György, Pál-lakás Endre, Költő László, Kain Imre, dr. Czeh Tivadar, Antal Antal, Mártonffy Zsigmond, Weis Móricz, Rogdánffy Gergely, ifj. Jeney István, Tolokán Miklós, Fülöp Antal, Viski Zsigmond, Friedman Samu, Benkő Lajos, Körösi László,

Veisz Ignác, Rothschild Salamon, dr. Szöllőzy Mátyé, Huberth József, Molnár Lajos, Mike István, Veres Lajos, Kövér Sándor, id. Jenei István, Kocsán Flórián, Szathmári Dániel, Szabó Miklós, Molnár Miklós, Dull Albert, Nagy László, Szabó Ferencz, Botka Károly, Solymosi Ignác, Wimmer József, Ajtai Albert, ifj. Beteg Márton, Páskuj József, Lengyel István, Nedeczki János, dr. Berger János, Dulka Elek, Bogdán Dénes, Baranyi Gáspár, id. Domby Lajos, Teleki Kálmán, Bartha Sámuel, Korbuly Lukács, Péchy Zsigmond, Mózes Jakab, Brán János, Herman Leopold, Kiss Lajos, Veisz Adolf, Veverán József, Biró Árpád, Püspöki Alajos, Móni Gyula, Kovács Sándor, Pojlák Bogdán, Récei L., Tóth Lajos, Kaizler I., Bálint Bertalan, Faragó Sándor, Unger Gusztáv, Boheczel Mihály, Papp János, Sziki Lajos, Meszeszán Gábor, Gatie Vazul, Losonezi József, Zsámbokreti Emil, Somogyi Endre, Domby Károly, Vincze Albert, Csizmadia András, Viski János, Fülöp Albert, Lőb Lajos, Veis Ábrahám, Kain Lajos, Lázár Géza, Izrael Adolf, Schöberl Emil, Grünbaum Vilhelm, Domby Lajos, Felegyházi Lajos, Pozner Ede, Odermath Vilmos, Bocsánczi Adolf, Eliás Ignác, Neuman Salamon, Viski Ferencz, Perlmutter Farkas, Biró Gyula, Brüll Farkas, Simonka András, Török István, Kesely János, Jakab Ferencz, Mihály Ferencz, Purpriger János, Goldberger Mózes, Fülel Phöbus, Lampel Hersch, Ábrahám Gábor, Csaponyi Ignác, Papp Simon, Botta Péter, Mika László, Szongoth Jakab, Deutsch Zsigmond, Oláh János, Sára Ferencz, Kanya László, Wisky György, Jakobi Dávid, Barra Miklós, Czégényi Lajos, H. Nagy Lajos, Dehlbaum József, Péntek Farkas, Debreczeni Miklós, Turner Mihály, Korondi József, Gyurkó Gergely, Bród József.

B) Választott bizottsági tagok: a régiek: Teremi József, Surányi Gy., Máriási Gy., Rózsa Károly, Szongoth J., Sánta D., Kovács M., d. Pap L., ifj. Kávási S., Hódosi J., Kovács István, Kovács Miklós, Szombatfalvi Albert, Filep Gábor, Vajda Gábor, Sámuel Farkas, Elek Károly, Kovács Ferencz, Nagy Károly, Kövér Sándor, Veress Mózes, Szima Gergely, Adi Sándor, Miklósi Gyula, Major Leo, Pelei Mór, Gicz János, dr. Nichita János, Orcsán Sándor, Miresa Sándor, Lengyel T., Pap Vazul, Szabó L., Buttyán Géza, Suciu Demeter Simon János, Achim István, Varna Elek, Bárány Márton, Illés Vazul, Nyiresán László, Balogh J., Kacz F., Moni Gy., More Mihály, Ujvári Benedek, Vancza István, Baranyi Pál, Osváth Elek, Sárkány Lajos, Székely István, Veres József, Szigeti Mózes, Morei Mór, Juhász András, Pap Teodor, Trüger Károly, Daróczi Szűcs István, Tömösvári Károly, Cherebetin Gábor, Borbély Mihály, Dragomir Sándor, Anderkán Elek, Elekés Albert, Prundus János, br. Bánffy György, Bányai Mihály, Lukács Ödön, Bideskúti György, Borbély Sándor, Juhász György, Bölöni Sándor, Somogyi Kálmán, Barnutin Demeter, Maniu János, Major György, Sámuel Mihály, ifj. Vincze Gábor, Delei Dániel, Gáspár János, Kozma János, Filep Simon, Ács Péter, Bágy Sámuel, Illés János, Pap László, Pap Péter, Pap László, br. Györffy Pál, Lázár Géza, Leitner Zsigmond, ifj. Dull László, Kiss Ernő, Nagy Elek, Puskás Sándor, Ujvárosi Sándor.

b) Az új választás folytán a pééri v.-k. megválasztottak: Sáska J., Surányi Gy. A m.-esaholyi v. k. megv. Kupa János, Patkás Vazul. A tasnádi v. k. megv. ifj. Heley István, Hunyadi Domokos. A szántói v. k. megv. Korován Demeter, Labonez Pátricius. Az ákosai v. k. megv. Fülel György, Szabó Sámuel, Vankai Vazul. A szakácsi v. k. megv. László Imre, Bikfalvi Sándor, Zsidó Miklós. A n.-derzsiai v. k. megv. Koszta László, Gáll János. A sarmasági v. k. megv. Bethlen János, Kovács István. A sámsóni v. k. megv. ifj. Juhász András, id. Bántó Gy. András. A mocsolai v. k. megv. Biró Károly, Kreutzer Adolf, Udvardi János. A hadadi v. k. megv. Czukkermann Antal, Nagy Sándor. A bikáczai v. k. megv. Weisz Ignác, Koszta Sándor, Szeman László, Triff Gábor. Az ilyéfalvi v. k. megválasztottak: Papp Sándor, Bojthor János, Papp Demeter, Muntyán László. A f.-berekcsői v. k. megv. Vasvári János, Ossán János. A szélszei v. k. megv. Bánkos János, Bajkán Dóme, Tohotán Stefan. A böös-házi v. k. megv. Goldstein Lajos, Kreutzer Adolf. A sz.-csuci v. k. megv. Benkő József, Adi János, Lőrinczi Ferencz, Szabó György. A vérvölgyi v. k. megv. Sebess György, Gavris Tódor, Ipatie Teodorán, Dénes Lajos. A diósadi v. k. megv. Deák József, Püspöki Ferencz. A n.-dobai v. k. megv. Decsey Bálint, Mezey Farkas. A sz.-főke-reszturi v. k. megv. Kovács János, Orosz R. János. A zsi-bói v. k. megv. Mészáros István, Mészáros János. A náprádi v. k. megv. Kaba Péter, Marosán László, Opris László, Márk János. A

nagyfalusi v. k. megv. Szintai Béla, Lázár Károly
A sz.-somlyói v. k. megv. Réner Albert, Tamkó
Bertalan, Virág Lajos. Az ippi v. k. megv. Virág
László, Józsa János, Papp László. A kémeri v. k.
megv. Bartha Iván, Huszti József. A bagosi v. k.
megv. Nagy Ferencz, Gál István. A perecseni v.
k. megv. Debre István, Ruszka István.
Tapody Tamás, Páskuj István. A s.-ujlaki v. k.
megv. Orosz Simon, Ungur János. Az alsó-báni
v. k. megv. Moldován János, Vékás Emil. A esi-
zéri v. k. megv. Papp János, Vékás Sándor, Bar-
bolovicu Alimp. A krasznai v. k. megv. Bakcsi
Sándor, Farczádi Mihály, Torma András, Kékesi
Gyula. A zilahi v. k. megv. Dall János, Varga
Endre, Kerekes Sándor, Hiri Ferencz, Bari Ist-
ván. Az ér-szentkirályi v. k. megv. Kávási Sá-
muel, Katona Pál, Fischer Károly. A ördögkúti
v. k. megv. Papp Dávid, Szimók Todor. A lelei
v. k. megv. Erdődi Gerzon, Dobai Mózes. Id.
A gyümölcsései v. k. megv. Humel Károly, ifj.
Hummel Károly, Kajetan Kálmán.

Álgya.

Gazdasági-egyletünk köréből.

1) Az erdélyi gazd.-egylet tudatja egyle-
tünkkel hogy „Erdélyi gazda“ czímen már
több éve, hogy lapot ad ki, mely hivatva van
a gazdasági szakismeretek terjesztésére. Ezen
lap hetenként 1-szer jelenik meg s midőn
ajánlja pártfogásunkba, tudatja, hogy egyleti-
tagok, lelkészek, tanítók, iskolák és körjegy-
zők számára az előfizetési pénz 1 évre csak
egy frt. Tekintve, hogy a vidéken lakó fenn
elősorolt egyének, kik különben is a gazda-
sággal foglalkoznak, magoknak jutányosabb
lapot nem is szerezhetnek, de másfelől ezen
előfizetési pénz bőven fedezve van azon szak-
ismeretek közlésével mit a lap nyújt: egy-
letünk melegen ajánlja e lapok terén is azt vi-
déki gazdáink figyelmébe s egyuttal intézke-
dett is hogy előfizetési aláírások gyűjtessenek.

2) Azon gazdáknak pd. kik gazdaságaikat
már nem a régi, de az újabb kor kíváncsiak szer-
int vezetik s kissé súlyt fektetnek arra, hogy
mi a valódi tiszta jövedelmük, nélkülözhetlenné
válnak magyaróvári gazd. academiai tanár Sporon
Pál által szerkesztett s a földmívelési minster
ur ő nmlga által is ajánlott:

„Egyszerű és kettős gazd. számvitel tan“
„Üzem-tan“ czimű művét megszerezni. Ez író
és tanár szerkeszti egyuttal a „Gyakorlati mező-
gazda“ czimű igen gyakorlati gazdasági hirla-
pot is, mely ma Magyarországon méltán a 2-ik
helyet foglalja el.

Mindkettőre felhívjuk gazdáink fi-
gyelmét.

3) Az 1885-ik évi országos kiállításra a
bejelentési iverk megérkeztek, midőn erről egy
egyletünk tagjai, mint megyebeli gazdatársak
értesítettnek: hangsúlyozzuk, hogy ki, valamit
ott kiállítani akar, azt jövő hó 12-ig be kell
jelentenie. Azon reményben vagyunk, hogy szil-
ágysági gazdáink, saját terményeikből, minő
buza: őszi, tavaszi, rozs: őszi, tavaszi. árpa őszi,
tavaszi, 2, 4 és 6 soros, zab: fekete és fehér,
tengeri, tönköly, pohánka, köles, bab, borsó és
lencse; továbbá dohány, azután rostos növények,
ezek rostjai és magvai, mezőgazdasági, keres-
kedelmi és iparnövények: repeze, gombonka,
napraforgó, cukorrépa, komló, burgonya, sorg-
hum, czirok, mályva stb. egy a takarmánynö-
vények és ezek magvai: luczerna, lóher, balta-
csin, búkköny, takarmányrépa, csicsóka, mohar
stb. akár egyenként akár tömeges kiállítást
tesznek. Különösen boraink és gyümölcsainkkal
megismertetik az országot.

Az e tekintetben szükséges legapróbb fel-
világosítással a helyi kiállítási bizottság he-
lyettes elnöke Gencsy Sándor ur szolgál, akár
az illető érdeklődők magukat „a kiállítási ut-
mutató“-ból — ára 60 kr. — tökéletesen tájé-
kozhatják.

Föl tehát gazdák! e vidéket kell hogy az
országos kiállításon ismerjék, adjunk jelt ma-
gunkról s mutassuk meg hogy mi is érünk
valamit.

4) Azon egyleti tagok, kik a folyó évben
bácskai kendermagból díj nélkül részesültek,
kéretnek, hogy a hozzájuk intézett termelési
kísérletről szóló jelentés beadási idejét megtar-
tani sziveskedjenek.

5) A földmívelési miniszter ur közli, mi-
kép a magnak való Chevalier és Oregon
nevű árpák a debreczeni, kassai, kolozsmonos-
tori, keszthelyi gazd. tanintézeteknél, úgy a
líptóujvári földmívelési iskolánál nagy mennyi-
ségben kapható. Egy fajtaból 2 q. adatik csak
ki, 8 frtjával és a pénznek előleges beküldése

mellett. Azon gazdák, kik árpát jó sikerrel
termelnek — ajánljuk a kínálatot figyelmükbe.

6) Végül minden egyleti tag tudja, hogy
egyletünknek szükségletei vannak, azért egye-
sülünk, hogy közakarattal a mezőgazdaság ter-
rén, az állattenyésztés és haszonkertészet körül,
megtegyünk mindent, mi vidékünk kíváncsi-
nak megfelelnek; ámde ha mi összeadni igért
filléreinkkel a cél kivételéhez nem járulunk,
egyletünk soha fel nem virágozik s önállóságra
nem jut. Ez évben a magas kormány segélye
elmaradt tőlünk, s így ha élni akarunk, igen
nagy szükség van azon tőkekamat és részvényre,
melyet adni önként köteleztük magunkat. E
tartozás pedig tetemes! Hazafiúi tisztelettel
kéri egyletünk a hátralékos tagokat, törlesszék
ebbeli tartozásukat inkább ma, mint holnap,
nehogy e miatt oly körülmény álljonbe, mely
éppen nem jár dícsőséggel.

A gazd. egylet igazj. választmányá.

Nőegyleti fillérestély.

(1883. nov. 18.)

(J.) Ki hitte volna, hogy még ennyire is
sikerül?

Mogorva, rut, sáros idő, — a szüreti vi-
galmak után mulatozásra kevésbé fogékony
hangulat, Erzsébet névnapok erre-amarra, —
városi tisztviselők fizetésének leszállítása, s
hozzá még első fillérestély, mind oly tényezők,
melyek fényes sikert nem helyeznek kilátásba.
Kilencz óra s a társaság már complett, ha
ugyan complettnak nevezhető egy oly vigalmi
gyülekezet, melynek háromnegyed részét a nők
képezik, a hiba mindenesetre a férfiaké, kik oly
szép számmal maradtak otthon.

A színház néző terének sötétes világítását
némiéleg kárpótolra a tánczosnők tekintetének
electricus villogása, melylyel azt a néhány ott
lézengő tánczost igyekeztek magukhoz vonni,
egy-egy tourra, egy kis csárdásra, — a tánczos
ifju urak bizony soha sem kéjelegtek még egy
a kapósság boldogságában.

Egy zvikkeres ur becsértékenek boldog
öntudatában annyira vitte, hogy egy foteuille-
ben nyújtózkodva, szinte várni látszott a nők
udvarlását, — a másik kurta kitliben, és előre
a színházhoz küldött cipőkben ellenállhatlan-
kodott, irigyletem is tőle azt az egy négyest,
melyet boszuságomra a színház tulso sarkában
lejtett, úgy hogy bájos kis tánczosnőjének csak fe-
héres körvonala láthatott a terem sötétes hát-
terében.

A szinpad vacsoráló, társalgó és kártyázó
helyiségül szolgált, és e hármis czélra is ké-
pes volt megfelelni, egyik asztalon a thea volt
servirozva, a másik pedig a sok finom sütemé-
nyek és gyümölcsök terhe alatt roskadozott, —
magam is vacsorálni akartam, kerestem az ét-
lapot, hogy valami peccsnye-félét rendeljek, de
sajátságos, a huszemű étkeket egyedül a „fűs-
tölt kolbász tormával“ képviselte, — thea, bor,
kávé volt quantum satis, és mérsékelt árban
kapható.

Az estély különben igen kedélyesen folyt
le, szerencsések voltunk két kivételes műélve-
zetben is részesülni, Bnd Matild k. a. műked-
velő társulatunk népszimű énekesnője énekelt
két ízben, először a Fiamatta dalt Boccaccio-
ból, másodszor egy pár népdalt kellemes, szép
hangjával, ez utóbbit meg is ujrátattuk, hiába!
jobban illik hozzá a népdal, mint az operette-
ária, — Bárd Salhausen ur művészi cithera-
játékával ragadta el a hallgató közönséget. —
Azután megint folyt a táncz javába, és mint-
hogy kevés volt a tánczos, nő nővel is, a hogy
lehetett. — Egy kedves kis lány, a tánczban
szót bontott hajával, kipirult arczzal ült előttem,
már-már közel álltam hogy én is tánczoljak
egyvet vele, — de meggondoltam a dolgot, az
ilyen magam-féle agglégénnyel már nem igen
tánczolniak szivesen, e nélkül pedig nem ér sem-
mit, még a táncz se...

Névsort ez alkalommal nem közlünk, ha-
nem az estélyen elnöklő Bartha Endréné urnőt
kell ki emelnünk, ki háziasszonyi tisztét annyi
kellemmel tölté be, — mindenkihez volt egy
nyajas szava — egy kedves mosolya.

Anyagi tekintetben az estély 54 frt 36
krt jövedelmezett, talán jut a szegényeknek is
valami kevés belőle. — Köszönet végül mind-
azoknak, kik étel adományaikkal, avagy felül-
fizetésekkel járultak az estély anyagi eredmé-
nyének sikeréhez.

Tan-ügy.

Beszámoló beszéd

az 1883. évi augusztus hónapban Buda-
pesten tartott II. országos tanító-tes-
tületi képviselői közgyűléséről.

(Folytatás.)

A magas kormány az előkészítő bizottság
által a közgyűlésen leendő tárgyalás végett meg-
állapított tételeket, bár száma néve tulságosnak
tartotta, de mindazonáltal jóváhagyta, a következő
észrevételek mellett: a) hogy a nyolcadik tételbe
fogaltassék be a „tiszta ügy“ is, b) a 9-ik
tétel pedig bővítették ki a „házi ipar és az iparos
tanulók oktatása a népiskolában“ czimű fejezetek-
kel is. Az előkészítő bizottság a magas kormány
leiratában foglalt 3 pont közül a két első, a le-
irat szelleme szerint fogantatott, míg ellenben
a 3-ik pontot, t. i. az „iparos tanulók oktatása a
népiskolában“, részint az idő rövidsége miatt, ré-
szint pedig azért, mivel ezen tétel épen most várja
a szakemberek általi megoldását, — jelen alkalom-
mal mellőzni határozta s ezen határozatról a ma-
gas kormányt feliratilag értesítette.

Itt megjegyezni kívánom, hogy a 4-ik tétel
a bizottság által később töröltetett, s mint rokon
tétel, az 5-ik tételbe lett beolvasztva. S így az
5-ik tétel előbbi czíme helyett, a következő új
czímet kapta: „Az osztott és osztatlan népiskola
tananyagának megkülönböztetése.“ E szerint az
előkészítő bizottság az eredeti 12 tétel helyett, 11
kidolgozott tételt terjesztett a közgyűlés elé tár-
gyalás végett.

Most már térjünk át a verificáló bizottság
működésére. A verificáló bizottság szintén terhes
feladatot végzett. A verificáló bizottság az egyes
képviselek mandátumainak elbírálásánál, mindenek-
előtt conditio sine qua non-ul kimondotta: a)
„hogy minden kifogás nélkül csak aokat a meg-
választott képviselket fogja igazolni ajánlani,
kiknek okmányaiból kétségtelenül kitűnik az, mi-
szerint egyesületek, mind me erősített alapszabá-
lyainál, mind pedig rendes társai létszámánál fogva
jogosult a választásra és a kiknek megválasztásá-
nál a szervezeti szabályzat idevonatkozó pontjai
pontosan meg rtattak; b) némi alaki hiányok
mellett azon megválasztott képviselőket is igazol-
ásra ajánlja, a kiknek megválasztása, vagy pedig
megbízó leveleik, nem teljesen szabályszerűek
ugyan, de a szervezeti szabályzat sarkalatos alap-
elveivel nem ellentétesek; c) azon egyesületek
megválasztott képviselőit, melyek sem kormányilag
jóváhagyott alapszabályokkal, sem pedig kellő
létszámmal nem bírnak, igazolásra egyáltalán nem
ajánlja.

A verificáló bizottság említett eljárési elveit
a plenum is a magának tette, s az egyes képv-
selők mandátumai a szerint lettek elbírálva. A
megválasztott képviselők száma a miniszteri meg-
bizottakéval együttesen, a 200-at felülhaladta; de
a plenum a verificáló bizottság ajánlatára, csakis
289-et verificált. A választott képviselők legna-
gyobb része a b) csoport, vagyis némi alaki hiá-
nyok mellett lettek igazolva; Szilágymegye képv-
iselői is e szerint igazoltattak, mennyiben a jegy-
zőkönyvi kivonat „megbízó-levél“ alakjában állit-
tatott ki.

Meglehet, hogy az előbbieknak hallása után,
mélyen tisztelt hallgatóim közül többen akképen
is gondolkozhattak, hogy vajjon miféle indokok
vezethették a bizottságot arra, hogy az egyes képv-
iselők mandátumának átvizsgálását és elbírálását
illetőleg, oly scrupulosusan járjon el? Mert hiszen
a scrupulosítás legtöbbzőr felesleges munkát is
szokott maga után vonni, már pedig a bizottság-
nak ugy is volt elég más tennivalója. Mélyen
tisztelt hallgatóim közül, a kik illetéknépen is
gondolkoznak, azoknak csakugyan van egy kis
igazuk: mert a bizottság, in parenthesis legyen
mondva, az egyes mandátumok átvizsgálását és
elbírálását illetőleg, valóban scrupulositási pedans
volt. Ámde erre a körülmények kényszerítették,
mert igen sok egylet visszaélést követett el.

Azt hiszem mindajánuk előtt ismeretes a
magas kormánynak a különböző egyházi főható-
ságok és kir. tanfelügyelőkhez intézett ama ren-
delete, a melyben a fennálló választási szabályok-
tól előzőleg, kivételesen megengedte, hogy
azon esekélyebb számú tagokkal bíró tanító-egyle-
tek is küldhessenek képviselőket az országos tani-
tói közgyűlésre, a melyek egyábiránt munkás és
tevékeny egyletek, de a helyi viszonyokból kifolyó-
lag, népesebbek nem lehetnek. Ámde a magas
kormánynak ezen nemes és a hazafiság szellemé-
től átlengett rendelete, igen sokan félremagya-
rázták, s ebben főleg a rom. kath. tanító-egyletek
tűntek ki; mert ugyanis igen sok rom. kat. ta-
nító-egylet, miután rendes képviselőit a fennálló
választási szabályok alapján megválasztotta, esp e-
resi-körökké alakult at, illetőleg osztott szét, s az

A fentebbieknek rövid elmondása után, azt hiszem mindnyájuk előtt indokoltnak fog feltűnni a verifikáló bizottság és a plenumnak azon scrupulositása, melyet a megválasztott képviselők mandátumainak átvizsgálása és elbírálásánál tanusított, mert csak így lehetett a választási szabályokat megtartani és érvényre juttatni. Gondolom, hogy jövőben az előkészítő bizottság nem fog többé ily nehézségekkel küzdeni, a mennyiben a Szervezeti szabályzat revidálása alkalmával, a gyűlés erre is tekintettel volt.

A fentebbieknek rövid elmondása után, azt hiszem mindnyájuk előtt indokoltnak fog feltűnni a verifikáló bizottság és a plenumnak azon scrupulositása, melyet a megválasztott képviselők mandátumainak átvizsgálása és elbírálásánál tanusított, mert csak így lehetett a választási szabályokat megtartani és érvényre juttatni. Gondolom, hogy jövőben az előkészítő bizottság nem fog többé ily nehézségekkel küzdeni, a mennyiben a Szervezeti szabályzat revidálása alkalmával, a gyűlés erre is tekintettel volt.

Az elmondottakban kívántam az előkészítő bizottság kiválóbb munkálatairól röviden megemlékezni. Most már átmehetünk a közgyűlésre s ismerekdjünk meg annak is „hogyan és mikénti“ lefolyásával, továbbá határozataival.

A közgyűlés augusztus hónap 19-én d. e. 6 órakor vette kezdetét s ugyanezen hónap 25-én u. 4 órakor zárott be; összesen tehát hét napig tartott. A közgyűlést mindenekelőtt a nagy díszkoszmány előzte meg, mely az előkészítő bizottság proposíciója alapján a közgyűlés ügymenetéről vonatkozó előkészületeket tette meg; ezt pedig a közgyűlés ünnepélyes megnyitása követte.

A közgyűlés augusztus hónap 19-én d. e. 11 órakor vette kezdetét s ugyanezen hónap 25-én d. u. 4 órakor zárott be; összesen tehát hét napig tartott. A közgyűlést mindenekelőtt a nagytanácsokmány előzte meg, mely az előkészítő bizottság propositiója alapján a közgyűlés ügymenetére vonatkozó előkészületet tette meg; ezt pedig a közgyűlés ünnepélyes megnyitása követte.

Augustus 10-ke a közgyűlés ünnöpélyes megnyitásának és megalakulásának volt szentelve, melyet a szokottnál magasabb színvonalra Gönczy Pál miniszteri tanácsos és miniszteri megbízott üdvözlő s megnyitó beszéde helyezett. Gönczy tanácsos a gyakorlati férfiu érett tapasztalataival mutatott rá népszerű de határozó szavakkal a gyógyító eszmék is megpendítette. Gönczy tanácsos fejtegetései abban kulmináltak, hogy: a népoktatás középpontja a kézi munkában keresendő. Csakhogy ezt mélyen tisztelt hallgatóim ne úgy értsék ám, mint mondván van, hanem másképen: a betűk kérgéin lássanak át a szellemébe s az iránytűt, mely önöket vezérelni fogja, azonnal föl-találaladják. Épen azért ezen remek beszéd elolvasását, mely a "Néptanítók lapja"-ban is megjelent, melegen ajánlom, Gönczy beszédét a fővárosi polgármester helyettesének szintén üdvözlő beszéde követte; ezután pedig a tisztikar megválasztása és a szakosztályok megalakulása következett, melyet alább fogunk meglátni. Itt megjegyezzei kívánom, hogy a közgyűlés ünnepi és megalakulási napján az elnöki tisztet Gáspár János alsó-fehérmegyei kir. tanfelügyelő teljesítette, a jegyzőkönyvet pedig Páthly Károly, Fodor Dániel és Tormássy János vezették.

A közgyűlés tisztikarának megválasztása és a szakosztályok megalakulása ekképen hangzik: Elnökké Békai Imre miniszteri osztálytanácsos és fővárosi királyi tanfelügyelő, alelnökké Pánszky Imre fővárosi képviselő, jegyzökké pedig Pánszky Károly pestmegyei, Torma János soproni kath., és Czele Győző bács-bodrogi megyei tantestületi képviselők lettek megválasztva. A tisztikr megválasztását pedig, tekintettel a tárgyalandó tételek irányára, 7-a szakosztály megalakulása követte. — Kerekes József szilágymegyei kir. tanfelügyelő a „Népnevelésügyi szakosztály“-ba, Faluvégi Albert zilahi képezdei igazgató pedig az „Eötvös-alap és az árvaházi szakosztály“-ba lettek beosztva, kik ott tevékeny munkásságot fejtettek ki, valamint később a közgyűlésen is. Én a „Szervezeti szakosztály“-ba osztottam be magam, s a fennmaradt kevés időmet, azt igyekeztem felhasználni és irányra juttatni.

Az előkészítő bizottság által kidolgozott 11 tétel, először is az említett 7 szakosztály ülésein ment keresztül s csak ezután került a közgyűlésen tárgyalás alá. A közgyűlés az említett 11 tétel közül, az illető szakosztályok javaslatai alapján, hármát minden vita nélkül egyhangulag, hatot némi módosítás mellett fogadott el; két tétel pedig, miután a szakosztályok megállapodásra nem tudtak jutni, a közgyűlés napi rendjéről levétetett. A közgyűlés ilyenénképen csakis 9 ügyben határozott.

Az elvetett tételek a következők voltak:
1) Mennyiben tekinthető az olvasó könyv a
népiskolai oktatás súlypontjának? Mily elvek

szerint szerkesztessenek az olvasókönyvek s mi-
kép állíttassanak elő? 2) Mit lehet és mit kell
tennie a tanítónak az iskolai és közegészségügy
javítása érdekében? 4) Hogy mily fontos és nagy
horderővel bíró mindkét tétel, azt mindnyájan
jól tudjuk, épen azért, csak sajnálni lehet, hogy
a napi rendről levétetett. Az ellenők felhozott
okok, szerintem nem voltak okok, szerintem a
tételek levételének egyedüli oka az volt: hogy
a kitógásolók egyszersmind tankönyvirók is
voltak. Különben hagyjuk ezt, úgy is — post
festum; inkább maradjunk az átment tételek
rövid ismertetése mellett. Az átment tételeket
kivonatolnánk a következőkben kívánom bemu-
tatni. Lássuk tehát egyenként:

1) Az országos tanitógyűlés szerve-
zetének revisiójáról.

Az srszágos tanitógyűlés szervezetének re-
visiója, az összes tételek között a legnagyobb
vitát idézte elő; főleg a felekezeti képviselők
voltak azok, kik ezen tétel tárgyalásánál, min-
den uton-módon felekezeti harczot akartak pro-
vocálni, mivel céljukat, hogy a papok is vá-
laszthatók legyenek, nem érhették el. S hogy
a felekezeti harcz elmaradt, mert a harczí kűrt
általok már meg is fuvatt, — ez csakis a
magyar tanítók böles belátásának és tapinta-
tosságának tulajdonítható.

A szervezeti szabályzat most sem mondható kifágástalannak, de az előbbinél mindenesetre jobb; egyébiránt s kecségtetett a remény, hogy a jövő gyűlés talán még módosítani fog rajta. Ezen tétel kiválóbb §§-ai eképen szólnak: „Az országos tanító-testületi közgyűlésnek tagjai lehetnek: a) Mindazen felekezi vagy felekezeti jelleggel nem bíró néptanítói egyesületek képviselői, melyeknek alapszabályai az egyházi főhatóságok részéről és a fennálló törvények értelmében a m. kir. kormány által jóváhagyattak, illetve végérvényesen megerősítették s mely alapszabályoknak egy példánya azon kir. tanfelügyelőséghez, a melynek területén az egyesület székhelye van, beterjesztetett. b) A felső nép- és polgári iskoláknak, — tekintettel a felekezetekre — a vallás és közoktatásügyi miniszter által meghívott öt képviselője. c) a vallás és közot. miniszter által meghívott 15 kir. tanfelügyelő. d) A hitelfelekezetek számarányban álló 14 képviselője. e) Az állami és felekezeti tanító- és tanítónőképzőknek a miniszter által közvetlenül vagy közvetve meghívott, vagy kinevezett képviselői. Az országos tanítói közgyűlés minden tagja egyenlő tanácskozási és szavazási joggal bír.“

(Folyt. köv.)

— A Kraszna-berettyó menti megye bizottsági tagokat, nem a mint mult számunkban jeleztük folyó hó 23-ára, hanem folyó hó 25-ének d. u. 2 órájára Sz.-Somlyóra hivta össze Br. Bánffy György ő nga. Népes értekezletre van kilátásunk.

— A megye bizottsági tagok értekezletének alkalmából a sz.-somlyói hölgyek megbízásából Henter Lászlóné ő ngya elnöklete alatt folyó hó 25-én este 8 órakor kezdődőleg fog megtartatni a második fillérestély. Bementi díj 20 k. Külön meghívók nem lesznek, de e hírlapi közlés folytán is népes és kedélyes estélyt reménylünk, anynyival inkább, mert az estély élvezetét a helybeli vegyes dalárda pár műdarab előadásával fogja fűszerezni.

— **Münstermann Gyula**, a ki egy év előtt a helybeli adóhivatalhoz kisegítőnek volt beosztva, a m. kir. pénzügyminiszter ur által ugyancsak a helybeli adóhivatalhoz III-ad osztályu számtisztté lett kinevezve.

— Török István tanár és megyénk gazdasági előadója Zilahon vasárnap folyó hó 18-án d. e. 11 órakor a városháza nagy termében az 1885. évben tartandó orsz. kiállításról ismertető felolvasást tartott. A felolvasást egy pár uri ember és mintegy 50 iparos hallgatta meg. A felolvasó a kiállítás céljáról és idejéről, a kiállítási csoportozatokról és tér-díjakról szólt, egyszersmind buzdító szavakat intézett az iparosokhoz a kiállítást illetőleg.

— **Sz.-Samlyón** e hó 15-én egy disznó, melyen a veszettség jelei mutatkoztak hatóságilag megölvetett, egy borjú pedig megfigyelés alatt áll mindkettőt állítólag közelebbről egy dühös kutya harapta meg.

— A szivar kedvelőknek bizonyára érdekükben áll tudni, hogy a 9 kros regalitas szivarok ára 8 krra lett leszállítva.

— A „váradai püspökség története“ czimű nagybecsű történeti munkát, a Szt. István társulatlaknak e hó 15-én tartott választmányi ülésében a társulati alelnök bemutatván: a választmány elhatározta, hogy a nagybecsű ajándékért az ajándékozó Liponiczky István megyés püspök ő exczellentiájának köszönetet nyilvánításáék s annak tolmácsolásával az alelnököt bizta meg.

— **Alapszabály megerősítés.** Folyó év szeptember 30 — miként annak idején közöltük is — a Bihar- és Szilágymegye területén levő tüzoltó egyletek Nagy-Váradon gyűlést tartottak. E gyűlésben a két megye tüzoltó egyleteinek szövetkezése kimondatott, s alapszabály is lett alkotva. Az ekkor létesült „Önkéntes tüzoltó egyletek nagyváradi szövetségé”-nek alapszabályait a m. kir. belügyminiszterium bemutatási záradékkal látta el.

— A székelyhídy mükedvelő-társulat f. hó 11-én vasárnap közgyűlést tartott, egy évi működésének eredményéről tétetvén jelentés az elnök részéről. Ugyanekkor bejelentetett, hogy Szabó Agnes és Lestyán Károly társulati tagok Székelyhídról történt eltávozásuk folytán kiléptek. Egyidejűleg új tag Kovásznai Ákos belépte tudomásul vétetett. Az 5-ös bizottságba Szabó Ágnes biztag helyébe Papp Jánosné urnő választatott meg, Lestyán Károly helyébe, ki a tátsulatnak jegyzője volt, jegyzőül Váradi Ferencz választatott meg. A gyűlés elég látogatott volt, s a következő előadás határnapja is megállapítottatott karácsony második napjára. Az előadandó darabra nézve megállapodás nem történt.

— Erzsébet ünnepély. A helybeli gym. igazgatósága a tanuló-iffakkal ez évben is megünnevelte a király asszony ő felsége nevenapját. Zene és ének műdarabok előadása közben az intézet igazgatója méltatta figyelemre ez ünnep fontosságát. Mert Árpádházi sz. Erzsébet hazánk növendékeinek tisztelete tárgyát méltán képezheti. A szegények iránti odaadó jótékonyasága s alázatossága vívta ki az egyház magasztaló elismerését; s még ma is csodásan összeesik a jótékony nő szíveknek adakozás iránti lángolása ezen ünnepelt szent emlékünnepevel! Második eset, hogy a szegény gyermekek fölruházása érdekében — minden kombinálás nélkül — épp ekkor tétettek meg a jóakaró lépések. Megérdemli a figyelmet az is, hogy a helybeli gymnasium újból való megnyitása s eddigi — fölsőbb hatalom közbeavatkozása ellen is — fönmaradása azon tanító-testületnek számítható be, mely a szegénység fogadalmát mellett egész Magyarorágban védnökül kezdettől fogva ezen szentet választá. Sőt a hazánk zavaros multja után bekövetkezett jobb sors is azon Király-asszony rokonszenvének köszönhető nagy részben, ki védszentül árpádházi fejedelmi sarjadékokt nyert. Ennek esszedezéséért hivatnak fel a növendékek, hogy az édes haza jóléteért és a jó király-asszony viruló egészségeért mondott imák Istennél közbenjárásra meghallgatassanak. Az ünnepélyes szent misét, melyen a helybeli hivatalok képviselői is jelen voltak ngs. főt. Püspöki Alajos cz. kanok ur tartotta segédlettel; a gym. ijaság műnekeinek zengése mellett.

— A minoriták vezetése alatt álló főlelmi iskola egyik tanítója Tizedes A. Tóbiás folyó hó 19-én tette le a szerzetesi ünnepélyes fogadalmat. Az ünnepélyre összegyűlt közönség megkönyezte a tanügy ifjú napszámását, ki a világi örömeiktől e percekben véglegesen bucsút vett. Adja Isten, hogy a száználom könyei a tan és nevelés terén hasznos gyümölcsöket teremjenek!

— **Sz. Czirizelle** — mint a dal- és zeneművészet védszentjének — napját (folyó hó 22.) illetékes körökben országsszerte szokás megünnepelni. A helybeli dalkör által tervezett előest megtartása ez idő szerint elmaradt ugyan, de egy-két ügybarát elhatározásából a védszent képe meg fog szereztetni s az énekügy tovább fejlesztésére is újabb lépések fognak tétetni.

— **Kinvezések.** Báthy Ödön zilahi V. oszt. adótiszt a nagybányai kir. adóhivatalhoz IV. osztályu adótisztté — Tarpai Ferencz zilahi kir. törvényszéki írnok pedig ugyanezen törvényszékhez irodatisztté. neveztetett ki.

— **Sz.-Somlyó város képviselőtestülete** jövő évi legtöbb adót fizető tagjainak ideiglenes névjegyzéke a hó 14-én tartott bizottsági ülésén következőkben állított össze: 1. Br. Bánffy Albert, Kolozsvárt. 661 frt 85 kr. 2. Püspöki Alajos lelkész, Sz.-Somlyó. 229 frt 82 kr kétszerege, 459 frt 64 kr. 3. Br. Bánffy Zoltán, Berecztelke. 280 frt 05 kr. 4. Hubert József, Sz.-Somlyó. 266 frt 31 kr. 5. Nagy László lelkész, Sz.-Somlyó. 133 f. 15 kr. kétszerege. 266 frt 36 kr. 6. Bölöni Sándor, Nagyvárad. 257 frt 97 kr. 7. Gróf Bánffy Béla, Budapest. 231 frt 82 kr. 8. Szabó Ferencz, Sz.-Somlyó. 206 frt 40 kr. 9. Láng Mór, Sz.-Somlyó. 204 frt 15 kr. 10. Id. Páskuj József, Sz.-Somlyó. 203 frt 69 kr. 11. Szepesy Péter lelkész, Szilágy-Somlyó. 94 frt 56 kr kétszerege. 189 frt 12 kr. 12. Angyal János ügyvéd, Sz.-Somlyó. 94 frt 74 kr kétszerege 189 frt 12 kr. 13. Pap Todor, Sz.-Somlyó. 127 frt 76 kr. 14. Szénási Miklós, Szilágy-Somlyó. 127 frt 12 kr. 15. Nedeczky János Sz.-Somlyó 123 frt 91 kr. 16. Benkő László, Zilah. 123 frt 81 kr. 17. Szathmári Dániel, Sz.-Somlyó. 113 frt 05¹/₂. 18. Porjesz Sámuel, Sz.-Somlyón 110 frt 89¹/₂. 19. Schönstein János, Sz.-Somlyó. 106 frt 46 kr. 20. Bogdán Dénes Sz.-Somlyó. 105 frt 31 kr. 21. Hirschmann Izsák, Sz.-Somlyó. 105 frt 34 kr. 22. Ruszka Ignác, Sz.-Somlyó. 102 frt 08 kr. 23. Szentmarjay Dezső, Budapest. 98 frt 95 kr. 24. Aknay Mihály, Nagyfalu. 92 frt 79 kr — Póttagok. 1. Brüll Farkas 92 frt 16 kr. 2. Brüll Salamon 91 frt 21 kr. 3. Id. Páskuj István 84 frt 69 kr. 4. Józsa Gyula 82 frt 96 kr. 5. Lázár Antal 78 frt 67 kr. 6. Herschl Sámuel 78 frt 67 kr. Mi is azzal tétetik közzé, miszerint ezen névjegyzék az időközben netán beérkező felszólamlások elbírálása mellett f. évi november hó 26. és 27-ik napjain a városháznál tartandó bizottsági ülésen fog véglegesen megállapítani. Felhivatnak tehát mindazok, kik az 1871 évi XVIII t. cz. 35. §. kedvezményét igénybe venni, esetleg a névjegyzék összeállítása ellen sérelmüket orvosolni akarják, hogy az említett napokon, az ülés tartama alatt d. e. 9—12-ig d. u. 4—5 óráig alólírt választmánynál szóval vagy írásban jelentkezzenek és jogosultságukat igazolják. Kelt Sz.-Somlyón, 1883. nov. 14-én tartott bizottsági ülése. Nagy László elnök. Virág Lajos jegyző.

— **A „szilágymegyei tanító-testület** szilágy-somlyói járásköre” 1883. év november 30-án d. e. fél 10 órakor a sz.-somlyói községi iskolahelyiségben gyűlést fog tartani, melyre a kör tagjait s kör s a tanügy barátait van szerencsém meghívni. A gyűlés főbb tárgyai: 1. Próba tanítások tartása Balázs József sarmasági és Elek József nagyfalusi tanítók által 2. A tanítások megbirálása. 3. A bürgezdí és lömpérti gyűlések jegyzőkönyveinek felolvasása. 4. Magyar Lajos varsolczi tanító értekezése. 5. Elnöki jelentés. 6. Felsőbb rendeletek. 7. Veress Miklós kémeri tanító értekezlete. 8. Indítványok. 9. A jövő gyűlés helye, ideje, tárgya. 10. Tisztújítás. Kelt Ippon, 1883. nov. 16. Bene Ambrus, a kör elnöke.

— **Hajszja egy zsebtolvajra.** Sz.-Somlyón Vasárnapra viradó éjjel a Bökény utcán és az annak környékén lakókat szokatlan lármá verte fel éji nyugalmaiból, egy zsidó suszter inas Szalavecz Albert könnyű szerrel akarván egy kis pénz összegre szert tenni, bátorságot vett magának egy helybeli iparosnak zsebébe bele kotorászni, épen akkor, midőn az illető egy esárdából kijöve haza menni akart, hanem biz az pörül járt, mert az iparos észrevette a vágyon ellen elkövetett merényletet, lármát csapott, mire a közelben levő esendőrlaktanyáról a helyben állomásozó esendőrrök ágyaikkal kiugrálva a tolvajt üldözőbe vették, az elfogatás félelme által üldöztetve a zsebtolvaj egy közelben levő udvarra ugrott be a mintegy 2 öl magas utczáról, innen egy másik udvarra, hol sikerült öt nyakon csipni és a esendőrlaktanyára kisérni, hol is megmotaztatván, megtaláltatott nálla az eltolvajlott összeg 1 az az egy forint készpénzben.

— **A „Bihar” nov. 16. számából:** Gratulálhatnak magoknak a nagyváradí hely. hitv. egyház választói, mert a f. hó 15-én Bögs Lajos és Kun Anna közti házassági frigyét megkötő napon elválasztott lelkész Dombi Lajos a nagy számmal jelen volt közönséget nemcsak meglepte egy elragadó, ékes, költői irányú beszédével s hatalmas hangjával, mint szónoki előadásával; hanem oly kitűnő szónokul tünt fel, kire az öt, sajátjának nevezhető egyház méltán büszke lehet. A legszebb eredményt nyert ez alkalommal azon általános bizalom, melyre a hívek az egyhangú választást eszközölték. — Megérdemli az aqisitióért az öt melegen ajánló lelkész társa Kun Béla is hívei halálját, ki maga is, mint kitűnő szónok hi-

veinél közkedveltségben áll; még is ha önzetlensége s a valódi érték iránti igazságszeretete s az egyház érdeke nem vezet, méltán egy erős vetélytárostól tarthatott volna új lelkész társában. Ma már méltán várhatják hívei új papjok hivatala elfoglalása idejét még türelmetlenebbül, mert valóban sok lelki élvezetet szerző óráktól érezhevik megfosztva addig is magukat.

— **A sz.-somlyói önk. tűzoltó egyesület** f. évi november 18-án rendkívüli közgyűlést tartott. A gyűlés tárgyát az egyesület 10 éves fennállása megünneplésének kérdése képezte. A parancsnokság e tárgyban előterjesztett javaslata, t. i. hogy az egyesület a jövő év tavaszán 10-ik évfordulóját megünnepelje, a közgyűlés által egyhangulag elfogadtatott és egy bizottságot küldött ki, mely az ünnepély mikénti megtartására nézve javaslatot, illetve programot terjesszen elő. E bizottságba, mely nem csak a működő, hanem az alapító és pártoló tagokból alakított, beválasztottak elnökül: Nagy László alapító tag, alelnökül Virág Lajos tűzoltó főparancsnok; tagokul: Lukácsffy Ödön, id. Páskuj István, Brüll Sámuel, Porjesz Sámuel Somogyi Kálmán és Bartha Gyula alapítótágok, Szalghári József, dr. Ajtai Endre, Barathi Mihály, Farkas József, Benkő István, Laczay József, Péntek József, Lengyel Ferencz, Pfeiffer József, Fejér Lajos, Lőrincz Antal, Merk János, Erdélyi Mihály, Kiss Pál, Farkas Kálmán működő tagok; jegyzőül Józsa Oszkár e. titkár. E bizottság utasítva lett, hogy javaslatát legkésőbb 30 napok alatt elkészítvén, terjessze be. Ugyanez alkalommal elhatározatott, hogy a jubilearis ünnepélyre az egyesület megalakulása és 10 éves fennállásának multja megirassék, erre egyleti titkár Józsa Oszkár kéretett fel, ki is annak teljesítésére szíves készséggel ajánkozott.

— **A „Füllentő”** élelzap 13-ik száma igen érdekes tartalommal jelent meg. Ez az egyedüli magyar élelzap, amely rendkívül olvasósága mellellett (egész évre 3 frt, Félévre 1 frt 50 kr.) annyi mulattatót ad olvasóinak. Kiállítása a legszebb élelzapok sorába emeli; képei, mindenkor kiállják a versenyt bármely élelzap képeivel. Jóízű humorával igazán tud nevetetni; mulattatni; kerülve minden frivolitást. Érdekes és változatos tartalmából főlemlíjük a következőket: Az elgyengült ló (Főképpel.) Trió. („Egyetértés.”) A francziákhoz. (Vers.) Szélbal Sanyi. (Képpel.) Fiatal óriás. (Képpel.) És mégis ő volt. (Képes humoreszk.) Podmaniczkyáda Kóbi. (Képpel.) Kathedra, Mogyoró, Apróságok stb. stb. — A „Füllentő” megjelenik minden hó 10-én, 20-án és 30-án. Az előfizetési pénzek a „Füllentő” kiadóhivatalába (Budapest, VIII. stáció utca 6.) küldendők.

Piaczi árak.

Egy hektoliter	Sz.-Somlyó nov. 16.	Zilah nov. 17.	Tasnád nov. 2.	Sz.-Cseh nov. 15.	Kraszna nov. 13.
árak krajczárokbán					
Buza	618	625	650	647	620
Kétszeres	488	580	530	595	530
Rozs	488	465	500	473	510
Árpa	—	—	—	—	—
Zab	244	240	—	228	250
Tengeri 100 kiló	488	460	450	490	500
Széna 1 kiló	—	300	300	500	—
Marhahus	40	40	40	36	40

HIRDETÉSEK.

Hirdetmény.

Az ippi, márkaszéki, porczi és lecsméri földesuri italmérési jog jövő 1884-ik év január 1-ső napján kezdődő három egymásután következő évre folyó évi november 25-én délelőtt 9 órakor Ippon a község háznál tartandó nyilvános árverésen haszonbérbe fog kiadatni.

Sz.-Somlyó, 1883. nov. 4.

TAMKÓ BERTALAN, ügyvéd.

Értesítés.

Tisztelettel értesitem Sz.-Somlyó város és vidéke hölgyközönségét, miszerint itt helyben, Kert-utca 254-ik sz. a. (Éder György gubás-mester házában)

női ruha-varrodát

nyitok, hol is minden, a női ruhák bármely divat szerinti gyors és pontos elkészítését lehető jutányos árban készséggel elvállalok.

Továbbá ajánlom magam a már kész ruhák más, újabb divatlap szerinti

átalakítására;

szóval bármely, a divatlapokon feltüntetett, tetszés szerinti választással, leg-egyszerűbb kelméktől a legfinomabb selyem, bársony stb.-ig állítok elő megrendelésre, kifogástalanul tiszta kezeléssel.

T. hölgyeim becses pártfogását tisztelettel kérve vagyok

Sz.-Somlyón, nov. 8. 1883.

Erdélyi Mihályné,

női ruha-varrodó

Levélbeli megkeresések vagy házhoz hívások a sz.-somlyói nyomda-részvény-társaság helyiségébe (nevemre) is intézhetők.

2975/1883.

tksz.

Árverési hirdetmény.

A tasnádi kir. járásbíróság tkvi hatósága részéről közhírré tétetik, miszerint a magyar földhitelintézet felperesnek özvegy Papidán Jánosné s kiskoru gyermekei alperesek ellen 149 frt 48 kr. és 1387 frt 92 kr. tőke s jár. behajtása iránt a tasnádi tkvi hatóság területéhez tartozó Ujnémeteri 299. sz. tkvi I. 1—6. rsz. a. 2300 frt becsértékű, a Girókuti 143. sz. tkvi +1—2 +1—3. rsz. alatti 400 frt becsértékű és a Girókuti 358. sz. tkvi 300 frt becsértékű ingatlanokra árverés rendeltetvén el, a megjelölt ingatlanokra a becsár mint kiállítási ár mellett árverési határidőül és pedig: az ujnémeteri 299. tkvi ingatlanokra 1883. évi deczember hó 28-én d. e. 9 órája Ujnémeteren a község házához — a girókuti 143. és 358. sz. tkvi ingatlanokra pedig 1883. évi deczember hó 29-én d. e. 9 órája Girókuton a község házához ki-tűzetik, mely alkalommal az árverés alá vett ingatlanok becsáron alul is eladatnak, — venni szándékozók kötelesek bánatpénz gyanánt 10% vagyis 230 frt, 40 frt és 30 frtot a kiküldött kezéhez készpénzben v. óvadékképes államkötvényekben lefizetni.

A vételár 3 részletben és pedig az első részlet 30 napi, a második három hónapi, az utolsó részlet 6 hónapi időközökben a tasnádi kir. adóhivatalhoz ezen tkvi hatóság által kiadandó utalvány mellett fizetendő, — minden egyes vételár részlet után az árverés napjától számítandó 6% kamataival együtt, a bánatpénz az utolsó részletbe levén betudandó, a jóváhagyott árverési feltételek többi része ezen tkvi hatóságnál és Ujnémeteren és Girókutan a község házában megtekinthetők.

A kir. jbiróság tkvi hatósága

Tasnádon, 1883. szept. hó 5-ikén.

89—1—1

DARVAS, kir. albiró.